

In vino veritas

Most búcsúzunk és elmegyünk...

Amikor 1987-ben dr. Pilissy Lajostól átvettem lapunk szerkesztőségi munkájának vezetését, baráti beszélgetés közben azal adta át a stafétabotot: vigyázz, egy évnél tovább ezt nem lehet csinálni, könnyen infarktust kaphatsz. Azóta 20 év telt el, és ezt a majdnem emberöltőnyi időt megelőzte még vagy 15 évnyi rovatvezetői szerkesztőségi munka.

Lajos bátyám intelmét megfogadva két dolgot fogalmaztam meg magamban, amikor végül is elvállaltam a felelős szerkesztői megbízatást:

– Mindaddig, amíg a felelős szerkesztő nevének helyén az enyém áll, a lap folyamatos megjelenését biztosítom, függetlenül a külső körülményektől;

– A szerkesztőségi ülésekre mindig viszek magammal egy üveg bort, annak jeléül, hogy a szerkesztőséget nem munkahelynek, hanem sokkal inkább egy baráti közösségnek tekintem.

Ami az első vállalásomat illeti, tapasztalhatja a tisztelt olvasó, hogy a BKL Kohászat immár 140. évfolyamába lépett, és a 120. évfolyamtól kezdve a most leköszönő szerkesztőség munkájának köszönhetően jelenhetett meg. A lap rovatvezetőinek áldozatkész munkája nélkül nem készülhetett volna el rendszeresen és – a visszajelzések szerint – a tagság elismerését elnyerő színvonalon.

Ami nem változik, fejlődik, az előbb vagy utóbb megszűnik. Az, hogy a BKL Kohászat az egyik legelismertebb műszaki folyóiratunk, elsősorban ennek az állandó fejlődésnek köszönhető.

Csak címszószerűen felsorolva a változásokat, megállapíthatjuk, hogy

– a lap arculata kétszer is módosult, reményeink szerint előnyére,

– az ólomba való szedés helyett áttértünk a számítógépes technikára,

– a '90-es évek közepén új rovatot indítottunk „Jövők anyagai, technológiái” címmel,

– az Öntöde című testvérlapunk becsatlakozott a BKL Kohászatba: ennek problémamentes megtörténtét Kovács László tiszteleti tagunknak, az önálló Öntöde felelős szerkesztőjének ezúton is köszönöm,

– létrehoztuk az Egyesületi Hírmondó rovatot, amely az egyesületi élet bemutatásának egyik legfontosabb fóruma.

Amikor a lap megjelenésének rendszerességéről szólok, nem feledkezhetünk meg a műszaki-tudományos cikkek szerzőiről sem, hiszen ők a lap – modern szóval élve – tartalomszolgáltatói. Mindezt anyagi ellenszolgáltatás nélkül tették, hiszen már több mint 10 éve nincs mód szerzői honorárium fizetésére.

Örömmel tapasztaltuk ugyanakkor, hogy fiatal szakembereink alkotókedvének serkentésére az egyesület vezetése megfelelő eszközt talált.

Azoknak is köszönöm a munkáját, akik egy-egy kisebb tudósítással, híryanaggal színesítették elsősorban az Egyesületi Hírmondó rovatot.

Újításnak, új színfoltnak tekinthetjük a riportok közlését, egyes jubileumokkal kapcsolatos célszámok megjelentetését. Szívesen emlékszem vissza a *Korbuly Károly*-ra, a Weis Manfred Művek volt főmérnökével folytatott beszélgetésre, kohászatunk meghatározó személyiségeivel (pl. *Horváth István, Mezei József, Marczis Gáborné dr. stb.*) és az egyesület vezetőivel készített riportokra. A célszámok közül talán legnagyobb ilyen vállalkozásunk a balatonfüredi Knappentag-ra készült kettős szám volt, melynek második kötetében hazai szakmai múzeumainkról adtunk körképet. Szakmai és közösségi hagyományaink ápolását szolgálta az 1948-49-es forradalom és szabadságharc 150. évfordulójára összeállított cikksorozat, illetve az elmúlt évben az 1956-os emlékek felidézése.

Bizonyára sok mindenről megfeledkeztem e sorok írásakor. Nem feledkezhetem

meg azonban azokról – még ha neveket nem is említek –, akik a lap kivitelezésében tevékenykedtek. A nyomdai előállítás pénzügyi és technikai kérdéseivel csak egyesületi vezetőink konfrontálódtak közvetlenül. Húsz+tizenöt év tapasztalata alapján megalapozottan állíthatom: lényegében a szerkesztőség tagjainak áldozatkészségétől függ, hogy a lap rendszeresen megjelenik-e vagy sem, és ezért a nyomdai kivitelezésben olyan megoldást kell találni, amely a szerkesztőség munkáját a legjobban segíti.

Két vállalásról szóltam az elején. Az elsőről – úgy hiszem – eleget írtam. Mi van a másoddal?

A szerkesztőség tagjai – akiről a lap hátsó belső borítóján látható csoportkép készült – bizonyíthatják, hogy ezt is teljesítettem. Sőt, van közöttük olyan is, aki „bornemissza”, nekik egy üveg sör dukált. Nem hencegni akarok e pár mondattal. Bevallom, nagyon jólesett, amikor a csoportkép készítésekor aki tudott eljött, olyanok is, akik már nem aktív tagjai a szerkesztőségnek. Még csak fokozta a baráti hangulatot az az üveg bor, amelyet egyik rovatvezetőnk tett az asztalra, mintegy jelezve: a továbbiakban sem maradnak üresen a poharak.

Mit is kívánhatnék utódomnak? Elsősorban azt, hogy találjon olyan munkatársakra, mint amelyenekre én találtam. Hiszen, mint már mondtam, a lap folyamatos megjelenése elsősorban a szerkesztőségi tagok áldozatkészségén áll – vagy bukik. Kívánom, hogy munkájuk legyen sikeres, vívja ki az olvasók megalégedettségét.

A mi utolsó palackunk kiürült, abban a reményben, hogy idén is kiváló lesz a szőlőtermés, kívánok a BKL Kohászat szerkesztősége nevében minden tagtársunknak, minden kedves olvasónknak

Jó szerencsét!

 Veró Balázs

Az öntészeti szakosztály beszámolója a 2006. évi munkáról

Az OMBKE öntészeti szakosztálya 2006. december 12-én tartotta az Öntödei Múzeumban év végi vezetőségi ülését. *Katkó Károly* szakosztálytitkár áttekintette az egyesületi ügyeket, majd rátért a szakosztály tevékenységére.

Szervezeti élet

Továbbra is mind egyesületi, mind szakosztályi szinten sajnos csökkent a taglétszámunk, mintegy 3-4%-kal. Ezért szakosztályunk ebben az évben is rendkívül fontos feladatának tekintette a tagmegújító, tagszervező tevékenységet. Ezt az OMBKE alapszabályának szellemében, mindenkor megértéssel és tapintattal kell végeznünk. Egy tagunkat sem szeretnénk kizárni, hanem tagtársunk egyéni körülményeit figyelembe véve, próbáljuk ösztönözni aktivitása fokozására. Ha a meggyőzés nem eredményes, akkor tagságát megszüntetve válunk el. Helyén valónak és szükségesnek tartjuk, hogy az OMBKE ügyvezetése évenkénti, személyre szóló tagmegújító, fizetési értesítő levelet küld ki.

Szakosztályunk szervezeti életét, tevékenységét döntően a helyi szervezetek vezetőségein keresztül szervezi és végzi. Mondhatjuk, hogy ők a szakosztályi munka tartópillérei.

A 2006-os évet a szakosztály 339 fős létszámmal kezdte. Az év során taglétszámot, tagdíjfizetést először áprilisban egyeztetünk a helyi szervezetekkel, mely közel azonos létszámot eredményezett. Ezt a tevékenységet 2007. jan. 20-ig ismét elvégezzük. A helyi szervezetek egyesületi adatbázisból kiindulva december elején megkapták a teljes szakosztályi névsort, lebontva helyi szervezetekre, a 2006. okt. 30-ig megtörtént tagdíjbefizetésekkel. Ezen adatokat kell ellenőrizni és pontosítani 2007. elején. Reméljük, az egyeztetés sikeresebb lesz az eddigieknél!

A választmány 2001. évi döntése alapján, az egyesületben nyilvántartott ún. „vegyes vidéki tagságot” a helyileg legközelebbi helyi szervezetbe kellett átsorolni. Mára elég tapasztalatot szereztünk ezen intézkedésről. A mi szakosztályunknál sajnos ez a döntés nem vált be. Mivel a

helyi szervezetek szinte mindegyike egy gazdasági egység, cég, kft. mellett tevékenykedik, az ott már nem dolgozó tagokat körülményes és költséges elérni, szervezni. Ráadásul a cég, a tulajdonos nem nézi jó szemmel – joggal –, hogy a már esetleg kilépett egyént az ő cégüknél működő egyesületi szervezet tartsa nyilván. Úgy gondoljuk, hogy a módszeren változtatnunk kell a vidéki tagok megtartása érdekében. Jelenlegi taglétszámunk 320-330 fő.

A szakosztályvezetés az egyesületi tagság vállalásában fontosnak tartja a tagdíj fizetését. Ugyanakkor fontos az egyesület részéről az ezért nyújtandó szolgáltatás megvalósulása is. Választmányi döntés értelmében 2006-ban változott a tagdíj, így rendes tagnak évi 6000 Ft, 60 és 70 év közötti nyugdíjasnak 3000 Ft, 70 év feletti tagnak és diáknak 1000 Ft az éves tagdíj. Tudnunk kell, hogy ezen összeg az egyesület éves költségvetésének kis részét adja, de ugyanakkor erkölcsileg, a hovatartozást bizonyítandóan nagyon is fontos.

A tagdíj fejében a tagok ingyen kapják a BKL Kohászat számait, a helyi szervezetek pedig a befizetett tagdíj 30%-át tevékenységük finanszírozására használhatják. Jelenleg a szakosztályi tagdíj-befizetési arány 81-83%-os, rosszabb, mint a többi szakosztályé. Ezért az átadott helyi szervezeti névsor alapján kérjük a helyi szervezetek vezetőit, hogy az év hátralevő részében szorgalmazzák az elmaradt befizetéseket.

Helyi szervezetek, szakcsoportok

A nehéz és változó gazdasági helyzet ellenére, 2006-ban megmaradtak és élnek helyi szervezeteink és szakcsoportjaink. Megítélésünk szerint már ez is komoly eredmény. Tagságunk nyolc helyi (apci, sátorlajújhelyi, diósgyőri, orosházi, csepeli, budapesti, székesfehérvári és mosonmagyaróvári) szervezetben és két szakcsoportban tevékenykedik. Az óváriaké regionális helyi szervezet. Itt az öntészek mellett fémkohászok s más (pl. vegyész) szakmát művelők is tagok.

Az azonos szakmai érdeklődésű tagja-

ink a mintakészítő és az öntésztörténeti és múzeumi szakcsoportban tevékenykednek.

Szinte mindegyik szervezet éves, írásos, elfogadott program alapján tevékenykedik. Tisztünk, hogy itt és most röviden szóljunk róluk, az általuk elküldött írásos beszámolók alapján:

A budapesti helyi szervezet a legnagyobb létszámú, tagságunk mintegy 1/3-a ide tartozik. A szervezet sajátossága, hogy többségében nyugdíjas kollégák alkotják, akik már cégekhez nem tartoznak. Ebben az évben ismét érdekes és szép rendezvények voltak. Május 11-én sikeres üzemlátogatást szerveztek a Csepel Metall Vasöntöde Kft.-nél. A céget *dr. Sohajda József* tulajdonos vezérigazgató mutatta be, majd üzemlátogatás következett. Utána baráti beszélgetéssel fejeződött be a program. Május 25-én Budapesten, az Öntödei Múzeumban *Molnár Dániel*, az Öntészeti Tanszék tanársegédje tartott sikeres előadást „Beömlő- és táplálórendszerek tervezése számítógépes szimuláció segítségével” címmel. Szeptember 28-án ugyanitt *dr. Bakó Károly*, a MÖSZ elnöke tartott érdekes előadást „Helyünk a világ öntőiparában” címmel. November 23-án szintén az Öntödei Múzeumban tartottak rendezvényt, melyen megismertek a *dr. Nándori Gyula* professzorunk életútjáról szóló kiállítással, valamint *dr. Lengyelne Kiss Katalin* tárlatvezetésével az „Ajándékba kapott tüzes lovak” című vasalókiállítással. Évzáró összejövetelüket december 15-én tartották közösen az öntésztörténeti és múzeumi szakcsoporttal. Itt *Kladiva Ottmár* ipartörténész tartott előadást a Hegyi Bányász iparának fejlődéséről. Eredményes, sikeres évet zárnak.

A csepeli helyi szervezet a régi Csepel Művek területén dolgozó tagtársakat fogja össze. Eredményes, szervezett munkát végeztek. Taglétszámuk jelentősen nem változott, felvettek egy fiatalat. Szép számban vettek részt az V. öntész-bányász bálon, a selmebányai salamanderen, a 95. küldöttértekezleten és az V. bányász-kohász-erdész találkozón Egerben. Jelen-

tős szerepet vállaltak dr. Nándori Gyula professzorunk szobrának elkészítésében, a szoboravató rendezvény szervezésében. Sajnos, ez évben nem került sor a hagyományos közös kirándulás szervezésére. Év végi záró összegjüket 2006. december 6-án tartották. Egész éves munkájuk sikerességéhez nagymértékben hozzájárult két bázis cégük, a Fémalk Rt. és a Csepel Metall Vasöntöde Kft. önzetlen anyagi támogatása.

A mosonmagyaróvári helyi szervezet is eredményes, értékes munkát végzett. Márciusban tartották évindító, programelfogadó vezetőségi ülésüket. Fő rendezvényük, mely már szakosztályi, sőt egyesületi hírű és szintű rendezvény, a 13. szigetközi szakmai napok, amelyet június 2-3-án tartottak. A rendezvény a korábbiakban már megszokott színvonalú volt. A helyi tagság szinte teljes létszámban kivette részét a szervezésből, s részt vett az előadásokon és baráti beszélgetéseken. A mintegy 35-40 résztvevő jó hangulatú, sikeres rendezvény részese volt. Ezen felül részt vettek a selmecbányai szalamanderen, jelen voltak dr. Nándori professzorunk szoboravatásán is. Évzárójukat december végén tartják.

A diósgyőri helyi szervezet létszámában az egyik legkisebb szervezetünk, 9 fős a tagságuk. Munkájuk mégis értékes, példamutató. Hárman vettek részt a februári öntész-bányász bálon. Részt vettek a küldöttértekezleten, a B-K-E találkozón. Kezdetektől tevékenyen segítik az OMBKE Miskolci Területi Koordinációs Szervezet munkáját, a Kohászati Múzeumnak Fazola-emlékoszlopot öntöttek. Sajnos, bázisvállalatuk nehézségei miatt lehetőségeik jelentősen beszűkültek.

A székesfehérvári helyi szervezet is nehéz évet élt át. Egyik bázisvállalatukat, a Vasöntöde Kft.-t sajnos felszámolják. Így még jobban felértékelődik másik bázisvállalatuk, a Nehézfémöntöde Zrt. támogató segítségével. Részükről komoly eredmény az, hogy továbbra is léteznek. *Szarka István* titkár ismét csatasorba állt, így jövőre aktívabb munkájukra számíthatunk. Évzáró összegjüket december 5-én tartották.

Az apci helyi szervezet a BT. Holding Kft.-hez kapcsolódva, több kisebb fémöntészeti vállalkozás szakembereit fogja össze. Tagjaik közül többen részt vettek a Nándori-szobor avatóünnepségén, Budapesten. Ugyancsak részt vettek a 95. küldöttgyűlésen, a B-K-E találkozón, vala-

mint a selmecbányai szalamanderünnepségen. Az év során két tagjuk temetése után gyászszakestélyt szerveztek. Évzáró rendezvényüket december közepén tartják.

A sátorlajújhelyi helyi szervezet 2001-ben alakult újjá. Bázisvállalatuknál, a Prec-Cast-nál történt változások miatt ez évben nem tudtak az előző évekéhez hasonló munkát végezni. Év végi rendezvényüket december közepén tartják.

Az orosházi helyi szervezet létszáma a februári adatok szerint 12 főre csökkent. Az AKG Zrt. mint bázisvállalat nehéz gazdasági helyzete miatt a helyi szervezet lehetőségei jelentősen beszűkültek. Egy tagtársuk részt vett a szeptember 26-i szakmai nap rendezvényén. Részükről komoly eredmény, hogy tovább működnek.

Az öntésztörténeti és múzeumi szakcsoport ez évben is kiemelkedő munkát végzett. Március 8-án tartották évnyitó ülésüket, melyen megbeszélték a 2006-os év célkitűzéseit. Ekkor tartott *dr. Pilisszy Lajos* „Az alumínium-előállítás rövidebb és az alumíniumöntészet technológiájának részletesebb kronológiája” címmel előadást. Június 14-én Dunaújvárosban, a Dunaferri Karbantartó- és Fejlesztő Kft.-nél tartották ülésüket. Meglátogatták a kft. öntödéjét, majd meghallgatták *dr. Hatala Pál* előadását az internetes műszaki szótár használatáról. *Kozma Erzsébet* „55 éves a Dunai Vasmű öntödéje” címmel tartott a helyszínhez kapcsolódó előadást. Szeptember 26-án az Öntödei Múzeumban tartottak összegjüket. Itt *Szabylár Péter* tartott előadást „Földalatti Magyarország” címmel. Év végi összegjüket december 15-én, a budapesti helyi szervezettel közösen szervezik.

A mintakészítő szakcsoport a Budapesten és környékén dolgozó egyéni vagy társas vállalkozásokkal kapcsolatot tartva működik. Évenként 2-3 rendezvényt, összegjüket tartanak egy-egy tagtársuk vállalkozásánál. Olyan szakmai rendezvényeket, melyen a mintakészítéssel kapcsolatos számos új anyaggal, eljárással, géppel ismerkednek meg. Ezeket az előadásokat régi kapcsolataik segítségével szervezik. Évzáró összegjüket december közepén tartják.

A BKL Kohászat helyzete

Szakmai lapunk megjelentetése az OMBKE ügyvezetése által 2004-ben kezdeményezett és végrehajtott szervezési, ésszerűsít-

tó tevékenység szerint történt 2006-ban is. Az átfogó átszervezés eredményeként megvalósult, hogy egy nyomdánál, egységes szerkezetben, előre meghatározott időpontban és éves megjelenési lapszámban jelenik meg a lap. Így jelentős mértékű megtakarítást sikerült elérni a megjelentetési költségekben. Megmaradtak és működnek az alapszabályunknak megfelelően a szerkesztőbizottságok és a felelős szerkesztők. A választmány 2004. december 14-i döntése alapján létrehozott egy kiadói bizottságot, melynek tagjai a szakosztálytitkárok, a felelős szerkesztők, az OMBKE ügyvezető igazgatója, s vezetője az OMBKE főtítkárhelyettese. Ez a nevében foglaltak szerint a BKL kiadásával foglalkozik. Ez évben márciusban és novemberben üléseztek. Előre meghatározták, hogy hány egyéni és közös lapszám, mikor jelenjen meg. Megkötik, ill. felülvizsgálják a nyomdával kötött szerződést, s így előre tudható a lapok költsége. Biztosítják a lapok tagokhoz való eljuttatását. A lapok tartalmi szerkesztői, felelősei továbbra is a felelős szerkesztők és szerkesztőbizottságok, ill. az egyes rovatok vezetői. Megítélésünk szerint az elmúlt két év tapasztalatai szerint ez az átszervezés, ez a működési forma a lapok javát, és így végső soron a tagság érdekeit szolgálja.

A szakosztály-vezetőség tevékenysége

A szakosztály-vezetőség 15 választott tagból és 20, a helyi szervezeteket, szakcsoportokat képviselő elnökből, titkárból áll. Állandó meghívottak: egy fő a Miskolci Egyetemről (jelenleg *dr. Tóth Levente*), a BKL Kohászat öntészeti rovatának szerkesztői, valamint tiszteleti tagjaink (jelenleg 7 fő). A választott vezetőségi tagok mindannyian az OMBKE választmányában és annak bizottságaiban, megbízott feladatot végezve tevékenykednek.

A szakosztály-vezetőség, az előre tervezetteknek megfelelően három vezetőségi ülést tartott:

2006. március 8. Budapest. Témák: a szakosztály 2006. évi munkaprogramja, beszámoló a nemzetközi kapcsolatok bizottságában és az ifjúsági bizottságban végzett tevékenységről, 2006. évi kitüntetési javaslatok előterjesztése, elfogadása, egyebek.

2006. október 25. Tatabánya. Témák: tájékoztató a P-Metál Kft.-ről és az üzem megtekintése, taglétszám, tagdíjfizetés, pártoló jogi tagdíjak fizetésének helyzete,

beszámoló a 95. küldöttgyűlésről és az V. bányász-kohász-erdész találkozóról, egyebek.

2006. december 12. Budapest. Témák: beszámoló az öntészeti szakosztály és a helyi szervezetek és szakcsoportok 2006. évi munkájáról, a 2007. évi tisztújítás előkészítése, egyebek.

A szakosztályi ügyvezetés tevékenysége

A szakosztály ügyvezetése az elnök, a két elnökhelyettes, a titkár és a titkárhelyettes személyéből áll. Ők végzik, szervezik az operatív munkát a vezetőségi ülések között, az ezeken született döntések és alapszabályunk szerint. 2-3 hetes rendszerességgel üléseznek. Feladatuk szerint tartották a kapcsolatot az OMBKE ügyvezetésével, szervezték az egyéb szakosztályi feladatokat, rendezvényeket. Képviselték szakosztályunk érdekeit a 2006-ban eddig tartott választmányi üléseken. A záró választmányi ülés december 13-án lesz.

Kapcsolataink

Az OMBKE ügyvezetésével tényszerű, elfogadható a kapcsolatunk, szinte 2-3 heti rendszerességgel kölcsönösen tájékoztatjuk egymást feladatainkról, rendezvényeinkről. Az ez évben végrehajtott személyi változtatásoktól további javulást várunk a szakosztályokat szolgáló tevékenységekben, így a tagnyilvántartás pontosságában, a szakosztályokat érintő posták gyorsabb továbbításában.

A MÖSZ-szel való kapcsolatunk az 1999. december 8-án aláírt együttműködési szerződésen alapul. Ezen túl szinte napi, kollegiális a kapcsolat. A két szervezet között objektíven létező személyes átfedések segítik, katalizálják a sikeresebb együttműködést. Ez évben is megvalósult a vezetőségi üléseken való kölcsönös részvétel, rendezvények közös szervezése. Külön ki kell emelni az ez évben közösen megszervezett két szakmai napot, valamint a dr. Nándori Gyula professzorunk szobrának elkészítésében, a szoboravató ünnepség lebonyolításában való szoros együttműködést. Közösen dolgozunk egy sor, a szakmánkat legjobban érintő probléma megoldásán, így pl. a környezetvédelem, az oktatás, a szakember-utánpótlás, az EU-csatlakozás feladatai területén.

Az OMM Öntödei Múzeumával is jó a kapcsolat. A szakosztály vezetősége, de szinte minden tagunk szívügyének tekinti a múzeum munkájának segítését, támoga-

tását, rendezvényein való részvételt. Örömmel tapasztaljuk, hogy az Öntödei Múzeum oszlopos tagja az Országos Műszaki Múzeumok szervezetének. A múzeum akcióit örömmel építjük be a szakosztály éves programjaiba. Szinte minden múzeumi program szponzorai vagyunk, lehetőségeinkhez mérten anyagiakkal is támogatjuk a múzeum tevékenységét. Ugyanakkor reméljük, hogy a továbbiakban is megmarad a mi otthonunk is lenni, továbbra is számíthatunk és élhetünk különleges lehetőségeivel.

A társszakosztályokkal a kapcsolattartást tovább kell erősíteni. Közös témák, megoldandó problémák vannak szép számmal, így pl. választmányi anyagok előzetes átbeszélése, a Kohászat megjelentetése, közös rendezvények szervezése, kitüntetési javaslatok egyeztetése.

A választmány ülésein két fővel képviseljük a szakosztályt, de az egyesületi, választmányi bizottsági funkcióból adódóan még hárman vesznek részt a választmányi ülésein. Úgy ítéljük meg, hogy itteni képviselőink – az egyébként is kevés szabadidejükből nem kis időt feláldozva – eredményesen képviselik a szakosztály anyagi, gazdasági és erkölcsi érdekeit.

A választmány mellett működő bizottságokban dolgozó szakosztály-vezetőségi tagok is eredményesen képviselik szakosztályi érdekeinket, erről mindenhol pozitív visszajelzést kaptunk, kapunk.

A fiatalokkal való kapcsolatainkban az utóbbi években sikerült érezhető eredményeket elérni. Érezhetőeket, de sohasem elégségeseket. A szakosztály minden tagjának ki kell használnia személyes és céges kapcsolatait, hogy minél több fiatal tudjunk bevonni az egyesületi életbe. Mint tudjuk, immár két éve újra működik a választmány mellett az ifjúsági bizottság, benne szakosztályunk is képviselve van. Megítélésünk szerint ennek a bizottságnak működése, munkájának komolyan vétele és segítése lehet csak az egyesület fennmaradásának záloga. Magunk között megjegyezve, van mit javítani a bizottság munkáján. Ugyanakkor a szakosztályon belül a kialakított személyes kapcsolatok reményeink szerint mihamarabb lehetővé teszik egy fiatal, a tényleges utánpótlást jelentő szakosztályi tagcsoport megszervezését.

Szakmai rendezvényeink

A rendezvények, összejövetelek szervezésénél elvünk az, hogy tagjaink szakmai tu-

dását, baráti kapcsolatait gyarapító, erősítő rendezvényeink legyenek. Magunknak érezzük, és lehetőségeinkhez mérten anyagiakkal is támogatjuk a helyi szervezetek, a szakcsoportok rendezvényeit.

Rendezvényeink időrendben:

2006. február 11.

V. bányász-öntész bál, Lillafüred. A bányászati szakosztály borsodi helyi szervezetével közösen rendeztük, 256 résztvevő, ebből 136 fő szakosztályunk részéről.

2006. március 1.

Környezetvédelmi szakmai nap. Budapest, OMBKE székház. A MÖSZ-szel közösen szervezve, 25 fős részvétellel.

2006. március 8.

Szakosztály-vezetőségi ülés Budapesten.

2006. március 10.

„Az öntöttvas dicsérete” kiállítás szervezésében segítség, részvétel Salgótarjánban. Fő szervező az Öntödei Múzeum.

2006. április 6-9.

VIII. bányászati, kohászati és földtani konferencia, Sepsiszentgyörgy.

Az utóbbi évek legnagyobb létszámú egyesületi megjelenése, közte szakosztályunk tagjai is. Emlékeztető előadásokkal, kirándulásokkal, szakestéllyel. Kiemelkedően tartalmas rendezvény volt.

2006. április 24-28.

Hannoveri Vásár, benne öntészeti kiállítás. A lehetőségekhez mért részvétellel.

2006. május 18.

Budapesten, a Hungexpo területén, az INDUSTRIA kiállítás keretein belül „Bányászatunk és kohászatunk a változó világban” címmel, szakmai konferencia. Dr. Bakó Károly „Öntvénygyártás a változó világban” címmel tartott előadást. Szakosztályunkból 7 fő vett részt.

2006. május 19.

Dr. Nándori Gyula emlékkiállítás megnyitása Miskolcon, az Egyetemi Könyvtár aulájában. Megható, szép ünnepség volt. A kiállítás szervezésében, támogatásában jelentős szerepet vállalt szakosztályunk is. Természetesen nagy létszámban voltunk itt is jelen.

2006. május 24.

MÖSZ tisztújító közgyűlés Ráckeven.

2006. május 27.

95. küldöttgyűlés Egerben. Küldötteinben keresztül képviseltük a szakosztályt.

2006. május 26-28.

Eger. V. bányász-kohász-erdész találkozó. 36 fővel vettünk részt a hangulatos, szép, „boros” rendezvényen. Először a

találkozó történetében, külön, komoly létszámú erdész csapat is jelen volt.

2006. június 2-3.

XIII. szigetközi szakmai nap. Szervező a mosonmagyaróvári helyi szervezet.

2006. június 5-7.

Harrogate (GB), 67. öntészeti világkonferencia és technológiai fórum. A magas részvételi költségek miatt csak kis létszámú csapat tudott részt venni a rendezvényen.

2006. június 22.

Új Ganz-emlékkiállítás megnyitója az Öntödei Múzeumban. A kiállítás szervezésében, szponzori támogatásában is részt vettünk.

2006. szeptember 8.

Selmezbányán részvétel a szalamander-ünnepségen. Szervező az OMBKE. Egyesületi és szakosztályi szinten is rendkívül magas részvétellel. Természetesen az idén is a magyar csapat volt a legnagyobb létszámú. Úgy érezzük, hogy nélkülünk szinte elhalna maga a rendezvény. Mindenesetre most is igazolódott azon tény, miszerint a résztvevők különleges élménnyel lettek gazdagabbak.

2006. szeptember 14-16.

Portorozs. Részt vettünk a szlovén öntőnapokon. Egyidejűleg a MEGI éves vezetőségi ülését is megrendezték, magyar elnökséggel és aktív magyar részvétellel.

2006. szeptember 27.

Öntészeti szakmai nap Budapesten, az OMBKE székházban, a MÖSZ-szel közösen szervezve. Két külföldi és három magyar előadás, 30 fős részvétel.

2006. október 13.

Dr. Nándori Gyula szobrának avatási ünnepélye, Budapest, Öntödei Múzeum. Az egész öntő társadalom összefogásával, szeretett professzorunk halálát követő másfél éven belül sikerült elkészíttetni mellszobrát. A szobor méltó helyre került az Öntödei Múzeum szoborparkjában, nagy kohász elődeink társaságába. Az ünnepségen nagyon sokan – szinte a múzeumkertet megtöltve – vettünk részt. A múzeumban pedig egyúttal nagyon szép és igényes emlékkiállítás nyílt Nándori Gyula életútjáról. A rendezvényt a MÖSZ, az öntészeti szakosztály és az OMM Öntödei Múzeuma közösen szervezte.

2006. október 25.

Szakosztály-vezetőségi ülés Tatabányán. A P-Metál Kft. látta vendégül a rendezvényt. Ezúton is köszönet érte.

2006. december 4.

Szent Borbála-megemlékezés a GKM-ben, a Bányászati Hivatal és az OMBKE rendezésében. A szakosztály részéről két fő kapott Szent Borbála-kitüntetését.

2006. december 12.

Évzáró, beszámoló vezetőségi ülés Budapesten, az Öntödei Múzeumban.

Támogatóink, szponzoraink

Az Öntészeti Szakosztály 2006. évi tevékenysége nem valósulhatott volna meg ilyen színvonalon támogatók, szponzorok nélkül. Ezért ezen a helyen is köszönjük az alábbi cégeknek, vállalkozásoknak a segítségüket:

Alba Metal 1991 Kft.
Ba&Co Bt.
Casting Kft.
Csepel Metall Vasöntöde Kft.
Filt-Mix Kft.
Fémalk Rt.
K+K Vas Kft.
MÖSZ
Nehézfémöntöde Rt.
Patina Kft.
Prec-Cast Öntöde Kft.
RDX-REDEX Kft.
TP Technoplus Kft.

Kitüntetettjeink

Beszámolóink végén felsoroljuk azon tagtársaink nevét, akik 2006-ban egyesületi munkájukért kitüntetésben részesültek:

Tiszteleti tag: *dr. Bakó Károly*

Szent Borbála-emlékérem:

dr. Sándor József,
dr. Sohajda József

Kerpely Antal-emlékérem:

Szombatfalvy Rudolf

Egyesületi plakett:

Dózsa Sarolta,
Lukács Sándor,
Sándor Balázs,
Laci Sándor István,
Sőregi Csaba,
Stán Györgyné,
Szombatfalvy Anna

40 éves egyesületi tagságért Sóltz Vilmos-emlékérem:

dr. Bokor Ferenc,
Megyei József,
dr. Tóth Antal

Öntészeti Szakosztályért Emlékérem:

Ferencz István,
dr. Jónás Pál,
Éger László

Mindannyiuknak gratulálunk!

A szakosztály gazdálkodása

2006-ban is sikerült kialakítanunk azon lehetőségeket, melyekkel élve előre tudtuk, tudjuk tervezni a szakosztály bevételeit és kiadásait.

A szakosztály 2006-ban is az OMBKE keretén belül szervezte rendezvényeit. Így a februári öntész-bányász bált, amely pozitív eredménnyel zárult.

Az előző és ez évi rendezvényekből, a körülmekintő gazdálkodás eredményeként akkumulált pénzüsszegek, a tagdíjbevételek, valamint a pártoló támogatói adományok ez évben is lehetővé tették a szakosztály rendezvényeinek, a szervezeti életnek, a helyi szervezeteknek és szakcsoportoknak, a BKL Kohászat kiadásának finanszírozását.

Támogattuk a helyi szervezetek, szakcsoportok tevékenységét, eddig 270-290 E Ft-tal.

Előzetes számításaink szerint az öntészeti szakosztály 2006. évi gazdálkodását pozitív eredménnyel zárja, ami rendkívül komoly eredmény. Ugyanakkor meg kívánom jegyezni, hogy szakosztályunk 2001 óta minden évben pozitív eredménnyel zárta gazdálkodását!

A 2006. évi tényleges pénzügyi elszámolás az OMBKE mérlegének zárásával és elkészültével ill. a választmány által történt elfogadásával lesz végleges. Ez várhatóan a 2007. áprilisában tartandó választmányi ülésen fog megtörténni.

Összességében elmondhatjuk, hogy a 2006-os év a nehézségek ellenére is sikeres, mozgalmas, sok rendezvényvel gazdagított éve volt az öntészeti szakosztálynak. Továbbra is munkálkodnunk kell a helyi szervezetek, szakcsoportok munkájának segítésén, a fiatalok szakosztályi munkába történő bevonásán, a szakosztály taglétszámának növelésén. Természetesen a napi munkánkban folyamatosan dolgoznunk kell a szeretett egyesületünkért, szakmánkért, hagyományainkért, a bányász-, vas- és fémkohász kollégákkal együtt! Folyamatosan dolgoznunk kell a kohászati, öntészeti vállalkozások fennmaradásáért, sikeréért is, úgy is mint alkalmazottak, úgy is mint tulajdonosok. Meggyőződésünk, hogy ezen vállalkozások léte elengedhetetlenül szükséges az öntészeti szakosztály, s végeredményben egyesületünk fennmaradásához.

 Katkó Károly szakosztálytitkár

2006-ban is jól működött a fémkohászati szakosztály

Beszámoló a szakosztály április 23-ai üléséről

A szokásos vidám hangulatban és jó eredmények ismertetésével zajlott le a szakosztály hagyományos tavaszi ülése.

Petrusz Béla elnök köszöntője után a tisztségviselők, Hajnal János, Balázs László és Balázs Tamás beszámoltak az elmúlt év eseményeiről.

Petrusz Béla

Hajnal János szakosztályi titkár beszámolt a taglétszám alakulásáról. 2006-ban 404, 2007-ben 389 tagot tartottunk nyilván. A csökkenés a tagdíjfizetés ellenőrzése során következett be, mert az ismételt felszólítás után sem fizető tagokat töröltük a névsorból.

A 2006. évi 6 406 E Ft bevétellel 4 272 E Ft kiadás állt szemben. A bevételből 1 696 E Ft tagdíj és 4 710 E Ft pártoló tagi valamint egyéb támogatás szerepelt. A kiadásból 1 758 E Ft-ot a BKL kiadására, 711 E Ft-ot közvetlen költségek fedezésére fordított a szakosztály, 1 803 E Ft a közös költségek viselése címén került elszámolásra.

Pártoló tagvállalataink száma a vezetők következetes munkájának eredményeként idén is növekedett. A vállalatok támogatását ezúton is köszöni a szakosztály.

Pártoló tagok voltak betűrendi névsorban: Alcoa, Antal Kft., EBA, Glob-Metal, Invertmetal, König Kft., MAL, MOTIM, Rath Hungaria, Schmelzmetal.

Legnagyobb támogatónk, a MAL az összes támogatás háromnegyed részét adta.

A szakosztály 2006-ban két nagyrendezvényt tudta megörvendeztetni a tagságot. A miskolci szakmai nap rendezője a Miskolci Egyetem volt, míg a dunaújvárosi szakmai napért a Dunaújvárosi Főiskolát illeti dicséret.

Az előző rendezvény az Intermetalex, a Csepeli Fémmű FA, a második a Feferrum, az E-energia Zrt., a Globmetal, a HWH Metalltop, a Schmelzmetal, az OMBKE anyagi támogatásával valósulhatott meg.

Mindkét szakmai nap rendkívül nívós rendezvény volt, és külön örömet jelentett, hogy Dunaújváros önként vállalta a

rendezést. Itt még bőséges lehetőség van az egyesületi munka kiterjesztésére.

A támogató cégek ráéreztek a reklámlehetőségekre, és többen színvonalas előadásokban ismertették vállalatuk munkáját, termékeit és eredményeit.

Az év során négy vezetőségi ülésen a tisztségviselők beszámolóin és a javaslatok megvitatásán kívül öt szakmai és történelmi előadásra, valamint egy gyárlátogatásra (Glob-Metal) és a helyi szervezetek beszámolóira került sor.

A szakosztály helyi szervezetei az éves programnak megfelelően több (sokszor a

lett elkönyvelnünk, hogy csak többszöri nekifutással és nagy rábeszélésre sikerült megalakítani a 2007. évi tisztújító közgyűlés jelölő bizottságát.

Javítanunk kell a kommunikáció színvonalát és a közös munkában való részvételt. Tagjaink egy része nagyon sokat és eredményesen dolgozik, a többség élvezte a kisebbség munkájának eredményeit.

A BKL Kohászat a nyomdával kapcsolatos nehézségek ellenére, a cikkíró tagok segítségével megjelenhetett.

Az ülés résztvevői megismerhették a helyi szervezetek megválasztott új tisztség-

Helyi szervezet	Elnök	Titkár
Ajka	Balogh Zoltán	Diczig József Kovács Csaba Molnár István Varga Mária
Budapest	Köves Kristóf	Vágvölgyi György
Csepel	Komjáthy János	Csutak István
Inota	Még nem volt választás	Simon László
Kecskemét	Dánfy László	
Mosonmagyaróvár	Pivarcsi László	
Székesfehérvár	Csurgó Lajos	

helyi jelleget meghaladó) gyűlést, találkozót szerveztek.

A teljesség igénye nélkül a Tatai tótól induló (hagyományos) Általér vízi túra és a XIII. szigetközi napok érdemelnek említést.

Egyesületi életünkben Csepelen és Inotán objektív okok miatt szünetekkel folyt az egyesületi munka. A tatabányai kollegák pedig csatlakoztak a helyi bányász szervezethez, de azért a fémkohászati szakosztály tagjai maradnak.

A szakosztály tagsága aktívan részt vett a sepsiszentgyörgyi bányász-kohász-földtani konferencián, az egrői bányász-kohász-erdész találkozón (ahol a szakosztály táncscsoportja ismét nagy sikert aratott szereplésével), a selmecebányai szalamanteren. Sajnos az idén az OMBKE zenekar nélkül volt Selmecebányán.

Több tagunk is kapott idén kitüntetés: Petrusz Béla tiszteleti tag lett, Széll Pál éremkitüntetésben részesült, dr. Valló Ferenc emléklapoktetet, Hallai Vilmos, Kalmár János, Rácz Szabolcs oklevelet kapott.

A szakosztályi munka kudarcaként kel-

viselőinek névsorát is. (lásd a táblázatot)

A megválasztott új tisztségviselők közül bemutatkozott Pivarcsi László, a mosonmagyaróvári helyi szervezet elnöke, aki eddig még nem volt a helyi szervezet vezetőségének tagja.

Hajnal János

Csurgó Lajos, az országos vezetőség tisztségviselőinek jelölésére felkért bizottság vezetője ismertetett a jelöléssel kapcsolatos néhány részletet.

2007 tavaszán sem maradhatott el Puza Ferenc történelmi ismertető előadása, amihez hozzákapcsolta a már korábban (BKL Kohászat 2002. 5-7. számban) is felvetett témát, az „elnök-titkári irányítási rendszert”.

Néhány hozzászólás után az ülés hivatalos részét az elnök lezárta, és a társaság vidám poharazgatás közben fogyasztotta el a szokásos csülökuszonnát.

(H.W.)

85. születésnapját ünnepelte

Dr. Bognár János 1922. március 31-én Jászkiséren született. Elemi iskolát Sasalmon, középiskolát és Állami Felsőipariskolát Budapesten végzett. Ez utóbbi végzésekor 1942-1945-ig a Magyar-Német, majd a Magyar-Olasz Olajtársaság izaszacsalói fűróüzemében helyettes

üzemvezetőként a fűrótoronyt leszerelve a hajdúszoboszlói kincstári mélyfűrészhez juttatta. Még ez utóbbi évben *Faller Gusztáv* hívására a Budapesti Iparügyi Minisztérium fűrési osztályához került, ahol üzemi segédtsízt lett. 1947-től évente 10 havi oktatási szabadsággal, a Soproni Egyetem Bánya-Kohó-Erdőmérnöki Karán 1952-ben ásványkutatóként végzett. Az olajtárszéken *dr. Gyulai Zoltán* kérésére tanársegéd lett. 1956-ban az egyetem geofizikai mérőcsoportjával Kínába menve olajkutatásra alkalmas területeket találtak. 1958-ban visszajöve Sopronba azzal szembesült, hogy a bányászati kart ugyanekkor áthelyezték a miskolci, pár éves egyetemre. Az olajtárszéken adjunktus, műszaki doktorként egyetemi docens lett. A Munkaügyi Minisztérium „Kőolaj- és földgázbányászat” szakértőjének nevezte. 1983-ban nyugdíjba ment, 2002. szeptemberében aranyoklevelet kapott.

Bognár János a kőolaj-, földgáz- és vízbányászati szakosztály tagja.

75 születésnapját ünnepelte

Dr. Kúti István okl. kohómérnök 1932. március 7-én született Legyesbényén. Ózdon nevelkedett, az elemi és a putnoki polgári iskola elvégzése után az ózdi közgazdasági gimnáziumban érettségizett. 1952–55 között végezte egyetemi tanulmányait, amelyek befejeztével technológus kohómérnöki diplomát ka-

pott. Az első munkahelye az Ózdi Kohászati Üzemek beruházási főosztálya, ahol mint létesítményfelelősnek legnagyobb munkái a finomhengerműi IV. sz. tolokemence, a drótsori motollák és az oxigéngyár beruházása voltak.

1963-ban a Salgótarjáni Acélgárba került, ahol beruházási, később szervezési osztályvezetőként, majd vezérigazgatói szaktanácsadóként dolgozott. Ebben az időben végezte el a kohóipari gazdaságmérnöki szakot (1965), majd 1979-ben szervezés- és vezetélméletből doktorált.

Az Öntödei Vállalatnál, majd később a Kohászati Gyárépítő Vállalatnál a Centrolit Központi Vasöntöde beruházásának előkészítésében tevékenykedett.

Nyugdíjba vonulása előtt három kft.-nek és egy gmk-nak volt a gazdasági vezetője.

Munkája elismeréseként Kiváló Dolgozó és Kiváló Kohász kitüntetésben részesült.

Az OMBKE-nek már az egyetemen tagja lett. 1997-ben és 2004-ben Soltz Vilmos-émlékéremet kapott.

A Szervezési és Vezetési Tudományos Társaság Nógrád megyei szervezetének titkára, majd elnöke volt több cikluson át. Itt konferenciákat, munkahelyi vezetőképző tanfolyamokat szervezett, amelyeknek előadója illetve jegyzetője volt. Szakcikkei különböző lapokban jelentek meg. Társadalmi munkájáért Hevesi Gyula-émlékérem kitüntetésben részesült.

A nyugdíj mellett még mindig foglalkozik egy kisvállalkozással, elfoglaltsága a kertészkedés, utazás, rejtvényfejtés és írogatás.

Dr. Schippert László okl. kohómérnök 1932. január 2-án született Felsőgallán (ma Tatabánya III. kerülete). Középiskolába Tatán és Kecskeméten a piaristákhoz járt, majd 1950-ben érettségizett a kecskeméti Katona József Állami Általános Gimnáziumban. 1950-54 között Miskolcon volt kohómérnök-hallgató, és 1954-ben kapott fémkohómérnöki oklevelet.

Szakmai tevékenysége:

- 1954–55: tuskóöntés (Csepel Művek, Fémű)

- 1956–57: vékony- és finomhuzalhúzás rézből (Kábelgyár, Taskent)
- 1958–61: lemezhengerlés (Székesfehérvári Könnyűfémű)
- 1962–63: (félgyártmány) területi főmérnök (Nehézipari Minisztérium, színesfémipari főosztály)

- 1964–73: főmérnök (Székesfehérvári Könnyűfémű)

- 1974-től 1992-ben történt nyugdíjazásáig különböző beosztásokban tudományos tanácsadó az Alumíniumipari Fejlesztő és Tervező Intézetben.

1973-ban a Leningrádi Politechnikai Intézetben megvédte disszertációját az alumíniumszalagok hideghengerlésekor megfigyelhető súrlódás és kenés témakörben, és elnyerte a kandidátusi tudományos fokozatot. 1989-ben az előbbi témát továbbfejlesztve a műszaki tudomány doktora lett. Publikációinak száma meghaladja a 40-et.

1975 óta tagja a szakterületével kapcsolatos akadémiai bizottságoknak (jelenleg a Metallurgiai Bizottságnak).

Az OMBKE-nek 1951 óta tagja, jelenleg a fémkohászati szakosztály budapesti csoportjának elnöke.

Sodró László 1932. január 15-én született Budapesten. Az elemi iskolát Léván végezte, majd a soproni bencés gimnáziumban tanult. 1950-ben érettségizett a Széchenyi gimnáziumban. 1950–54 között a Miskolci Egyetemen tanult, ahol 1954 nyarán vaskohómérnöki diplomát szerzett.

1954–56-ban a VKV-nál először a fejlesztési osztályon Budapesten dolgozott, majd az ózdi III. kohó átépítésének vezetője (ezért „sztahanovista” elismerést kapott). Ennek ellenére a budapesti XI. ker. tanács elutasította lakhatási kérelmét. '56-ban a Dunai vasmű II. kohójának építésvezetője, ahonnan a borsodi ércelőkészítőmű főépítésvezetőségére volt kijelölve '56 októberében.

Ehelyett aktívan részt vett '56 októberében a budapesti forradalmi harcokban és a Nemzetőrségben.

A szovjet/kádári megtorlás elől nyugatra menekült. 1957 és 64 között Nagy-

Britanniában először kutatómérnök, majd egy kísérleti elektromos olvasztó vezetője. Miskolci diplomáját '58-ban „summa cum laudis” elismerte a brit Institution of Metallurgists... (Gloria Miskolc!!!)

1964–68-ban a brit LUCAS (jármű- és repülőipar) képviselője Spanyolországban, majd Párizsba nevezték ki a cég kereskedelmi igazgatójának.

1971 és '93 között Brüsszelben a FALCONBRIDGE (Toronto) kanadai–amerikai–svéd bányász-kohász cég (Ni-Cu-Zn-nemesfémek) európai kereskedelmi és marketingigazgatója.

1993 áprilisában nyugdíjba vonult, majd az IKM és az EU szaktanácsadója. Az OMBKE, a német VdEH és az osztrák ASMET, valamint a brit Institution of Metals & Materials tagja, 6 nyelven beszél.

Szabó László okleveles kohómérnök 1932. február 26-án született Felsőgallán. Gimnáziumi tanulmányait 1943–48 között a tatabányai piarista gimnáziumban, 1948–51 között a tatabányai gimnáziumban végezte. 1951-ben felvételt nyert a miskolci egyetemre, és 1956-ban ott kapott vas- és fémkohómérnöki oklevelet.

Első munkahelye az Inotai Alumíniumkohónál volt 1956. május 1. és augusztus 1. között. 1956. augusztus 2-ától 1991. szeptember 12-éig a Tatabányai Alumíniumkohónál dolgozott különböző beosztásokban. Közben 1956. augusztus 1-jétől katonai szolgálatra (tisztiskola) hívták be, és 1956. október 31-én szereltették le a 64 évfolyamtársával együtt.

Mivel az októberi események miatt a kohót leállították és csak 1957 áprilisában indították újra, az elektrolízis egyik üzemében művezetőként dolgozott két évig. Ezután 1971-ig az elektrolízis területén különböző beosztásokban dolgozott. 1971–1981 között beruházási ügyintéző volt. 1982–87 között a rafináló üzem, 1987–1991 között a kemenceépítő üzem vezetője volt. 1991-től nyugdíjas.

Az OMBKE-nek 1951 óta tagja. 1959-ben részt vett a tatabányai helyi csoport megszervezésében, és a csoportnak több cikluson át volt titkára. Ők szervezték meg az 50 éves magyar alumíniumkohászat című rendezvényt.

Részt vett a Magyar Alumíniumipari Múzeum kialakításában és nyugdíjazásáig az OMBKE történeti bizottságának munkájában.

Szende György 1955-ben kitüntetéses gépészmérnöki diplomát szerzett a Harkovi Műszaki Egyetemen, öntödei gépek és technológia szakon. A diplomáját a Budapesti Műszaki Egyetem gépjáratéchnológia szakos gépészmérnöki oklevélként honosította. Orosz és angol nyelvből felsőfokú állami nyelvvizsgát tett.

A munkahelyei: Csepeli Vas- és Acélöntödék 1955-től, Szerszámgépfejlesztő Intézet 1958-tól, Gépipari Technológiai Intézet 1960-tól 1992-ig.

Kutatási főosztályvezetői beosztásból ment nyugdíjba. Az öntészeti formázástechnológia és a tűzálló anyagok terén folytatott kutatásokat, az iparban alkalmazott szabadalmakat dolgozott ki, számos közleménye jelent meg a szakajtóban.

1992 óta nyugdíjas műszaki szakértő, fordító és jelenleg a „Kohászat” öntészeti rovatának az egyik szerkesztője.

70. születésnapját ünnepelte

Földesi Gyula 1937. január 13-án, Hódmezővásárhelyen született, általános iskoláit ott végezte el, és képzőművésznek készült, 1952-ben hagyta ott a főiskolát.

Az MTH 7. sz. tanintézet toborzóján jelentkezett, akkor „csak” az öntő szakmára tudták felvenni. A Kőbányai úton a Ganz Mávagban tanulta ki a fém- és vasöntő szakmát, 1954-ben lett szakmunkás, gyakorlati idejét az Újpesti Vasöntödében töltötte le. Közben bekerült az MTH Központi Együttesébe, és ott szerzett táncos képesítést. 1955-től 1960-ig táncos, táncoktató és pénzügyes volt. Hivatásos és színházi magántáncos. Pénzügyi végzettségével a városi tanácsnál, majd a tiszti klubban dolgozott, közben tanított.

1960-ban „ellenforradalmi tevékenysége” miatt eltávolították a pénzügyi pályáról, Dorogra került, ahol a Bányagép-

gyár öntödejében öntőként, a Sárissápi Kultúrházban tánctanárként dolgozott.

1961 szeptemberében visszatért Vársárhelyre, a Metripond Mérleggyárba, a szerszámműhelybe került, ahol elsajátította a marós, esztergályos, köszörős szakmákat, majd gyártóeszköz-gazdálkodó lett. 1964-ben gépészmérnöki végzettséget szerzett. 1970-ben létrehozták a Metripond Mérleggyár alumíniumöntödejét, ahol saját tervezésű külső és belső téri világítótesteket, mérlegalkatrészeket, csatlakozódobozokat, dugókat, lámparácsokat és árnyékoló alkatrészeket tervezett és gyártatott. Az öntöde termelésének 80%-a tőkés exportra került.

1989-ben kilépett a Metripond Mérleggyárból, 1990. január 1-jétől a Szarvason alapított Magyar-Amerikai Öntödei Kft. igazgatója lett. 1991 februárjától a hódmezővásárhelyi Mérleg Kft. igazgatója, majd 1994 végétől felszámoló munkát végzett nyugdíjba vonulásáig.

1993 óta ismét tánctanítással foglalkozik a mai napig.

Öntödei tevékenysége alatt többször Kiváló Dolgozó és Kiváló Újítói arany jelvénnel és oklevéllel jutalmazták.

Több mint tíz évig az öntészeti szakosztály Csongrád megyei helyi szervezetének elnökeként dolgozott. 1987 márciusában a Minisztertanács Kiváló Munkáért kitüntető oklevelet és jelvényt adományozott az OMBKE-n belüli munkájáért.

Fazekas András okl. vegyészmérnök 1937. január 16-án született Kiskunfélegyházán. Édesapja asztalossegéd volt, édesanyja háztartásbeli, aki korán – 1948-ban – meghalt.

A középiskolát a kiskunfélegyházi gimnáziumban kezdte, majd a budapesti Építőipari Technikumban szerezte meg a technikus oklevelet.

1956-ban felvették a Veszprémi Vegyipari Egyetemre, ahol 1961-ben a Szilikátkémiai Tanszéken megszerezte a vegyészmérnöki oklevelet.

A Magnezitipari Tűzállóanyag Gyárban kezdett dolgozni (szerződése ide kötötte) a technológiai osztályon. A megnövekedett kohászati tűzállóanyag-igény kielégítése érdekében a gyár megszervezte a harmadik műszakban való gyártást, és en-

nek vezetését ideiglenesen rá bízták. 1963 januárjában összevonták a három budapesti tűzállóanyaggyárat, és a technológiai főosztályra helyezték technológusnak. Munkája során megismerte a három gyár termelési eszközeit, az alkalmazott technológiákat és a legnagyobb tűzállóanyag-felhasználó vállalatokat. 1967-ben a magnezit gyáregység oxidkerámia üzemébe helyezték üzemmérnöknek, 1973-ban az üzem vezetőjének nevezték ki, majd 1975-ben megbízták a kerámia

gyárrészleg műszaki vezetésével. 1981-ben az összevont két samottgyárnak lett a műszaki vezetője. Felügyelete alatt valósult meg a samottgyártási rekonstrukció (új előkészítő üzem és alagútkevence építése).

1992-ben pályázat útján a Dunaferri Tűzállóanyag-gyártó Kft. műszaki vezetője lett. Nyugdíjba vonulásáig irányította a helyi kohászat részére szükséges tűzálló termékek gyártását. Tevékenységét itt is a fejlesztés vezérelte, így jelentős szerepe

volt a cementzegény tűzálló idomok és a karbonmagnezit üsttégglák gyártásának bevezetésében. Ezért a Dunaferri Alkotói Alapítvány kuratóriuma Alkotói Nívódíj III. fokozatában részesítette.

Jubiláló tagtársainknak szeretettel gratulálunk, további jó egészséget és még sok békés évet kívánunk!

Gratulálunk a 2006-ban vas-, gyémánt- és aranyoklevelet kapott kohómérnököknek!

Vasoklevél

Marosváry László

Gyémántoklevél

Proszty Ervin

Dr. Rempert Zoltán

Schey János

Aranyoklevél

Beke József
Bocsi Imre
Bojtár Judit
Bross Sándor
Hamar Ferenc
Kotán László
Kovács Miklós
Lovász Tivadar
Méhész Dezső
Mező Béla
Molnár Mihály
Nagy János
Oravec József
Pataki Zoltán
Rieger Tibor
Rusznyák Béla
Sike Bertalan
Stark Bertalan
Szabó András
Szabó László
Szalai Ágnes –
Robonyi Andorné
Theobald János
Tóth Klára
Varga Sándor

Aranyoklevél

Berényi József

Dr. Bódi Dezső

Fogta Béla

Gruber Imre

† Jánosi Miklós

Kocsis István

Kovács Dezső

Krakler László

Majkut Albert

Matura Ferenc

Az öntészeti szakosztály budapesti helyi szervezetének 2004-2006-ban végzett tevékenysége és tervei az új választási ciklusban

Beszámoló a végzett munkáról

A budapesti helyi szervezet a 137 fős létszámával az öntészeti szakosztály legnépesebb szervezeti egysége. A választási ciklusra a szervezet tagsága *dr. Ládai Balázst* elnöknek, *Kóvágó Zoltánt* titkárnak, *Bicskei Gabriellát* titkárhelyettesnek választotta.

A vezetőséget kettős célkitűzés vezérelte működése alatt, egyrészt tartalmaz, az egyesület rangjához méltó szakmai és társasági összejövetelek szervezése, másrészt távlati célként minél több fiatal szakember bevonása a szervezet életébe.

Az elmúlt ciklusban az alábbi szakmai előadásokat szerveztük:

– 2004 márciusában a csepeliekkel közös szervezésben, nagy érdeklődés mellett előadások hangzottak el a Csepel Metall Vasöntöde homokelőkészítő rendszerének és olvasztástechnológiájának korszerűsítéséről. Az előadásokat *Mikus Károly*, *Püspöki Erzsébet* és *dr. Ládai Balázs* tartották.

– 2006 májusában *Molnár Dániel* doktorandusz tartott előadást a számítógépes szimuláció öntödei alkalmazásairól az OMM Öntödei Múzeumát zsúfolásig megtöltő hallgatóság előtt.

– 2006 szeptemberében *dr. habil. Bakó Károly* az öntvénygyártás európai tendenciáiról tartott tájékoztatót. Az előadás keretében eszmét cseréltek a szakemberek az öntészeti felsőoktatás átalakulásáról is.

Ipartörténeti előadás kétszer hangzott el: 2005-ben *dr. Pilissy Lajos* tiszteleti tagunk fiatalkori szakmai élményeiről, 2006 végén *Kladiva Ottmára* Hegyi Bánság iparának fejlődéstörténetéről tartott előadást.

A ciklus mindhárom évében szervezett gyárlátogatásokat a helyi szervezet vezetése. A helyszínen ismerkedtek meg az érdeklődők azzal, hogyan boldogulnak magyar tulajdonú cégek másfél évtizeddel a rendszerváltozás után.

2004-ben először a RÁBA Kíspesti Vasöntödéjét tekintettük meg, amely akkor már teljesen a cég menedzsmentjének tulajdonában volt. Megnézhettük a vállalat nemrégben üzembe állított Künkel-Wagner

formázóautomatáját és a hazánkban egyedül itt tanulmányozható másodlagos oxigén befúvatásával üzemelő kupolókemencét.

2004 októberében az öntészettörténeti és múzeumi szakcsoporttal közösen a sződi Egyedi Öntvénygyártó Kft. öntödéjébe látogattunk el, majd a vácrátóti arborétum őszi látványát is megcsodáltuk.

2005-ben a Fémalk Rt. üzemének megtekintése következett, melynek során a számítógépes öntvénytervezés gyakorlati, termelésbe átültetett technológiájával ismerkedhetett meg a tagság.

2006-ban a homokművi rekonstrukció után megújult Csepel Metall Vasöntöde Kft.-be látogattunk el.

A cégeknél igazgatói vagy igazgatóhelyettesi szinten fogadták a kollégákat. Bemutatták eredményeiket, és a szakmai kirándulások résztvevői megismerkedhettek e vállalatok – sehol sem titkolt – problémáival is. A magáncégek mai termelési technológiai gyakorlata sok érdeklődőt vonzott, a tagság örömmel fogadta ezeket a látogatásoknak a szervezését.

Társasági rendezvények keretében mindhárom évben meghallgathattuk *Boronkay László* kolléga előadását az adózási változásokról Nyakunkon az adóbevallás címmel. A helyi szervezet küldöttei minden évben részt vettek az egyesület közgyűlésein.

Hagyománnyá vált, hogy a rendezvényeknek otthont adó OMM Öntödei Múzeuma minden évben bemutatta új szerzeményeit, elképzeléseit, törekvéseit. Az előadásokat általában *dr. Lengyelé Kiss Katalin* igazgató asszony tartotta.

Méltósággal, a szakosztályi titkár szervezésében és a szakosztályi vezetés jelenlétében, gyászszakestély keretében búcsúztattuk *Lantos István* és *Gombár János* kedves kollégákat, akik egyben a helyi szervezet tagjai is voltak.

Évzáró rendezvényeiken minden évben áttekintettük tevékenységünket, és megleg, kollegiális, baráti légkörben búcsúztattuk az ősztendőt.

Nagyrészt kudarcot vallott azonban az

a célkitűzés, hogy a fiatalok bevonásával új színeket hozzunk a helyi szervezet életébe. Egyes előadások vonzották ugyan a fiatal kollégákat a rendezvényekre, de a fiatalok nem váltak a szervezeti élet rendszeres résztvevőivé. A megtapasztalt eseti aktivitás azonban intő jelzés arra, hogy folyamatosan olyan programokat kell nyújtani, melyek egyben találkoznak az ifjabb korosztályok érdeklődésével is.

A helyi szervezetben kialakult jó kapcsolatok, a szakmai klubélet záloga maga az OMM Öntödei Múzeuma. Köszönhető ez a múzeum igazgató asszonyának, *dr. Lengyelé Kiss Katalinnak* és minden kedves munkatársának, akiknek lelkes, önzetlen, részletekre is kiterjedő, pontos munkája nélkül a helyi szervezet egyesületi élete nem lett volna teljes.

Új vezetőség választása a 2007–2010. évi ciklusra

A budapesti szervezet eddigi vezetésének tevékenységét a tagság a 2007. február 23-i vezetőségválasztó ülésen megfelelően értékelte és jóváhagyta. A helyi szervezet tagjai a fiatalítás kérdését tartották legfontosabbnak: egyöntetű volt a vélemény, hogy a fiatal szakemberekkel is vonzó programok segítségével meg kell szerettetni az öntészeti szakosztályt a legnagyobb szervezetében kialakult jó egyesületi közösséget.

A beszámolót követő választás folyamán nyílt szavazással ismét *dr. Ládai Balázs* kapott elnökként bizalmat. A titkári munkát *Szalai Attila*, fiatal kohómérnök végzi majd a szervezetben.

Az új vezetők arra készülnek, hogy a fiatal műszakiak – eddig tisztán egyesületi kereteken kívül működő – meglévő asztaltársaságait legalább részben bevonják a helyi szervezet tevékenységébe. A budapesti szervezet elképzelése szerint e főként hagyományörzessel foglalkozó, a diákkélet hagyományait ápoló asztaltársaságok bemutatkozásain kívül érdekes, közös tevékenységek is kialakíthatóak.

 Ládai Balázs

Vezetőségválasztás a fémkohászati szakosztály budapesti helyi szervezeténél

A 2007. március 1-jén tartott taggyűlést *dr. Schippert László*, a helyi szervezet elnöke nyitotta meg. Köszöntötte a megjelenteket, majd elmondta, hogy a helyi szervezetnek 69 tagja van, de 20-25 főre tehető azok száma, akik aktívabban vettek részt az egyesület munkájában. Sajnos a tagság életkora nagyon magas, az átlagéletkor ~62 év.

A második napirendi pontban *Molnár István* titkár beszámolt a helyi szervezet elmúlt ciklusbeli munkájáról. Az alábbi fontosabb programokat emelte ki:

- A helyi szervezet tagságának levélbeni megkeresése, véleménykérés,
- *Sóltz Vilmos* sírjának megkoszorúzása minden év májusában,
- Szakmai előadások (harangöntésről, szervezési és információs kérdésekről, alumíniumiparunk jövőjéről, minőségbiztosításról, a Hegyi Bánság ipartörténetéről, flexibilis csomagolóanyagokról, a színesfémhulladékkal való gazdálkodásról, só bányászatáról),
- Szakmai látogatások (MNB Látogató Központja, Magyarországí Bélyegmúzeum, MTM Ásvány- és Kőzettára),
- Az OMIKK-kal való kapcsolatfelvételt, lehetőségek az együttműködésre,
- Évzáró rendezvények az Öntödei Múze-

umban (minden év decemberében).

Ezt követően az elnök megköszönte a vezetőség munkáját, és bejelentette a vezetőség lemondását. Elmondta, hogy korára és más szakmai társaságoknál meglévő elfoglaltságára való tekintettel a továbbiakban már nem kíván a helyi szervezet vezetőségében funkciót ellátni.

Balázs Tamás – a fémkohászati szakosztály vezetősége nevében – köszöntötte a megjelent tagtársakat, és tolmácsolta a szakosztály vezetőségének pozitív véleményét a helyi szervezet munkájáról. Majd a szakosztályi vezetőségválasztásról, a szakosztály terveiről és az aktuális eseményekről tartott tájékoztatást.

A helyi szervezet új vezetőségének megválasztása előtt elmondta, hogy a szakosztály vezetősége elégedett volt a lemondott vezetőség munkájával, ezért javasolják a volt vezetőségi tagoknak az új ciklusra való jelölését. Tekintettel arra, hogy *Schippert László* és *Hajnal János* egyéb elfoglaltságuk miatt nem vállalnak vezetőségi megbízást, ezért az alábbi javaslatot terjesztette a vezetőségválasztó taggyűlés elé:

Elnök: *Köves Kristóf*
Titkár: *Molnár István*

Vezetőségi tagok:

Acsády István,
dr. Éva András,
Sándor István.

Az ülés résztvevői az előterjesztett javaslatot megszavazták.

Balázs Tamás még elmondta, hogy a helyi szervezetet az elnök, a titkár, a helyi szervezet tiszteleti tagjai (*Várhelyi Rezső* és *Harrach Walter*) képviselik a szakosztályi küldöttgyűlésen, illetve a létszám alapján még egy küldött megválasztása aktuális. A taggyűlés *Acsády Istvánt* választotta küldöttnek.

Az egyebekben *Acsády István*, *Várhelyi Rezső* és *Sándor István* a KÖBAL dokumentumok megmentését, a KÖBAL-ról való megemlékezést összefoglaló szakmai előadás megtartását kérték, *Harrach Walter* a BKL Kohászati szerkesztői munkáját segítő személyi igényről szólt, *dr. Éva András* pedig az ICSOBA-val való kapcsolatok erősítése mellett érvelt.

Befejezésül *Köves Kristóf*, a megválasztott új elnök megköszönte az aktív részvételt, és a helyi szervezet jövőbeni munkáját illetően a korábbi évek gyakorlatával azonos folytatást ígért.

 Molnár István

Tisztújító taggyűlés Mosonmagyaróváron

Az OMBKE mosonmagyaróvári helyi szervezet 2007. február 23-án tisztújító taggyűlést tartott, melynek levezető elnöke *Csutak István* volt. Köszöntő szavai után ismertette a programot, miszerint a vezetőség mandátumának lejártával új vezetőséget és szakosztályi küldötteket választanak a megjelent tagok.

A következőkben *Tóth Károly* titkár beszámolójában ismertette az öntészeti szakosztály vezetőségválasztási előkészületeit, illetve az országos előkészületet is. Megköszönte az előző vezetőség munkáját. Kiemelte, hogy olyan helyi szervezet működik Mosonmagyaróváron, mely országos elismertségű szakmai rendezvényeket képes szervezni, és példamutatóan együttműködik – mint civil szervezet – a helyi önkormányzattal. Végezetül kérte az országos szervezet vezetőségének a megválasztásához a tagság véleményét.

A továbbiakban a jelölő bizottság munkájáról szólt *Szuhányi Zsolt* tagtársunk,

aki elmondotta, hogy előzetesen megke-resték a tagokat, és a tagsági vélemény alapján tesznek javaslatot az új vezetőség és szakosztályi képviselő tagokra.

A szavazatszedő bizottság tagjainak – *Szuhányi Zsolt* elnök, *Török Róbert* és *Kóbli László* – megválasztása után megkezdődött a jól előkészített szavazás.

A szavazás szavazólapokon történt, melyeken a két szakosztályhoz (öntész-fémkohász) tartozó tagok a helyi elnök személyére együttesen, míg a helyi szervezet titkárára, illetve a szakosztályi küldöttekre külön szavaztak.

A szavazás eredménye:

Helyi elnök: *Pivarcsi László*. Öntész titkár: *Tóth Károly*. Öntész vezetőségi tag: *Török Róbert*, *Szuhányi Zsolt*. Öntészeti szakosztályi küldött: *Fegyverneki György*, *Lencse István* és *Fóris Imre*. Fémkohász titkár: *Csutak István*. Fémkohászati szakosztályi küldött: *Dér Tamás*. Gazdasági vezető: *Bánfalvi Józsefné*.

A szavazás eredményének ismertetése után számos hozzászólás, javaslat is elhangzott. Ezek közül kiemelem *Dobóczy István* javaslatát: „Az országos szervezet felállításánál javasolja, hogy kohász szakosztály legyen, hogy ne tagozódjon öntészeti és fémkohászati szakosztályra. Könnyebb lenne a tájékoztatás, ezáltal minden információ eljut mindenkihez”.

Az új vezetőség nevében *Pivarcsi László* elnök megköszönte a bizalmat, és ígéretet tett a további eredményes működéshez.

Csutak István levezető elnök is megköszönte a tagság aktív részvételét a választási előkészületben, és jó munkát kívánt az új vezetőségnek és választott képviselőinek.

A tisztújító taggyűlést követően baráti beszélgetésre került sor, ahol – többek között – szó esett a 2007-es év tervezett szakmai rendezvényeiről is, melyek méltó folytatói az elmúlt éveknek.

 Dr. László László

Vezetőségválasztás a vaskohászati szakosztály budapesti helyi szervezeténél

2007. március 13-án a helyi szervezet tisztújító taggyűlésén *dr. Mezei József*, a jelölőbizottság elnöke töltötte be a vezető elnök tisztét. Mezei József elmondta, hogy a jelölési munkában a jelölőbizottság tagjai: *Baranyai Róbert*, *Schmidt György* és *Koltayné Tátra Ildikó* vettek részt. A szavazatszámoló bizottság tagjának a következő tagtársakat javasolta: *Kovács Tünde Anna*, *Nagné Halász Erzsébet*, *Koltayné Tátra Ildikó*. A tagság a jelöltek egyhangúlag elfogadta

Dr. Csirikusz József, a helyi szervezet eddigi elnöke megtartotta a szakosztály előző évi tevékenységéről szóló beszámolóját. Kitért arra is, hogy a létszámot meg kell próbálni növelni, főleg fiatalok beszerzésével.

A beszámoló elhangzása után *Gagyí Pálffy András* elmondta, hogy az OMBKE választmányi ülése május 18-án pénteken Szolnokon lesz, ahová a Fő utcából 7 óraker indítanak autóbuszokat, amelyek ugyanoda jönnek vissza. Szólt még arról is, hogy nem kívánnak helyi szervezeteket összevonni, de osztállyá alakulhatnak, ha akarnak.

Dr. Sziklavári János hozzászólásában megköszönte *dr. Csirikusz József*, *dr. Réger Mihály* és a vezetőség munkáját. A beszámolóhoz hozzászólt még: *Rempert Zoltán*, *dr. Tardy Pál*, *Kovács Győző*.

A hozzászólások meghallgatása után *Csirikusz József* a teljes vezetőség nevében lemondott, és kérte a jelölőbizottságot, hogy ismertesse az új jelöltek névsorát.

Dr. Mezei József, a jelölőbizottság elnöke bejelentette, hogy a jelölőbizottság javasolja az OMBKE vaskohászati szakosztály budapesti helyi szervezetének elnökévé *dr. Csirikusz Józsefet*, titkárává *dr. Réger Mihályt*, alelnökké *Faragó Pétert*, vezetőségi tagokká *Baranyai Róbertet*, *Koltayné Tátra Ildikót*, *Kovács Győzöt*, *Kovács Tünde Annát*, *Nagné Halász Erzsébetet*, *Schmidt Györgyöt*, *Simon Ferencet*.

A javasolt személyeket egyenként, el-lenszavazat és tartózkodás nélkül, egyhangúlag elfogadta a taggyűlés.

Ezután *dr. Csirikusz József* és *dr. Réger Mihály* elfogadták megválasztásukat és megköszönték a bizalmat.

Dr. Csirikusz József ismertette a 2007-re tervezett program főbb pontjait:

– az Erdélyi Múzeum Egyesület által szervezett kolozsvári konferencián 4 fővel veszünk részt,

– az idei szakmai kirándulást a bicskei öntödébe és a révkomáromi erőd megtekintésére szervezzük,

– a szakmai nap fő témája pedig a HÍD lesz (dunaújvárosi híd tervezése, építése és ki-

vitelezése, BMF Bányai Karon tésztahíd és tésztahídépítő verseny).

A vaskohászati szakosztály tisztújító küldöttgyűlésre delegáltak névsora:

– *dr. Csirikusz József*,

– *dr. Réger Mihály*,

– *dr. Mezei József*,

– *Baranyai Róbert*,

– *Faragó Péter*,

– *Kovács Győző*,

– *Kovács Tünde Anna*,

– *Koltayné Tátra Ildikó*,

– *Nagné Halász Erzsébet*,

– *Pálos Attiláné*,

– *Schmidt György*,

– *Simon Ferenc*,

– *Solt László*,

– *Boross Péter* választmányi tag,

– *dr. Nagy Zoltán* tiszteleti tag,

– *dr. Rempert Zoltán* tiszteleti tag,

– *Selmecei Béla* tiszteleti tag,

– *dr. Sziklavári János* tiszteleti tag,

– *dr. Szőke László* tiszteleti tag,

– *dr. Tardy Pál* ex-elnök,

– *dr. Verő Balázs*, a BKL Kohászat felelős szerkesztője.

Végül *dr. Csirikusz József* megköszönte a tagság részvételét és kérte a további támogatást.

 Kovács Tünde Anna

Hatvan perc dr. Marschek Zoltánnal

Mindig nagy megtiszteltetés, ha a fiatalab-baknak módjuk van rá, hogy tapasztaltabb, idősebb embertársukkal szót válthatnak. Különösen nagy öröm, ha az ilyen beszélgetésre régi kollegákkal adódik lehetőség. Ilyenkor jelenné válik a múlt, és feledve pillanatnyi gyengeségünket, törekeny fizikai állapotunkat, élénk sorakoznak a régi emlékek. Előkerülnek múltbéli örömök, gondok, melyek az évek távlatában egészen mások, mint akkor a jelenben voltak.

Egy régi mondás szerint a szép emlékeket sziklába vessük, a rosszakat homokba rajzoljuk.

Dr. Marschek Zoltán emlékei közül sok van sziklába vésve. Ez vált nyilvánvalóvá, amikor *Várhelyi Rezső* kollegával a fémkohászati szakosztály 2006. szeptember 21-i ve-

zetőségi ülése után egy rövidnek tervezett beszélgetésre meglátogathattuk őt.

De hogyan is került sor erre a beszélgetésre? Az említett vezetőségi ülés után *Várhelyi Rezső* felajánlotta, hogy kísérem el őt *dr. Marschek Zoltán*hoz, akit meg akar látogatni, mert kissé nehezen jár, és különben is mindig szokott magával hívni valakit kísézőnek, ha nála jár. Örömmel mondtam igent. Míg elérünk a találkozás helyére, megtudtam, hogy *Rezső* 1949-ben a Magyar Alumíniumipari és Könnyűfémipari Kutató Intézetben dolgozott, és a *dr. Domony András* által vezetett fém bőrozási kísérletek kapcsán rendszeresen el kellett utaznia *Ajkára*, hogy ellenőrizze a kísérleteket, illetve megmérje a vezetőképes fémről öntött préstuskókat és jóváhagyja, hogy me-

lyek szállíthatók el Székesfehérvárra, hogy ott tovább feldolgozzák azokat. Ezek az üzemlátogatásai úgy jöttek létre, hogy *dr. Lányi Béla*, a kutatóintézet akkori igazgatója ugyancsak minden héten lement *Ajkára*, és *Várhelyi Rezső*nek alkalma volt vele menni. Bár 1955-ben, amikor *Várhelyit* kinevezték *Kőbányára* igazgatónak, megszűnt ezzel a kísérlettel összefüggő kötelezettsége, de az alumíniumipari vezetésen belül szoros szakmai kapcsolata jött létre az ajkai vezetéssel, és ez folyamatosan alakult át személyes barátsággá, rendszeres kapcsolattartássá. Miután mindketten nyugdíjba vonultak, a kapcsolat továbbra is megmaradt. Ha valamilyen ajkai rendezvény van, *Várhelyi Rezső* mindig felkeresi *Marschek Zoltánt*, és így tart tovább ez a most már több évtizedes barátság.

Zoli bátyánk szerfölött megörült, amikor az előzetes bejelentést követően bekopogtatunk hozzá.

A gyorsan felpörgött beszélgetésben rég eltávozott munkatársak nevei kerültek terítékre: *Jeszenszky István, Berger János, Szalay Jenő, Timár Vilmos* és sokan mások.

Még a jelen nagyjai sem maradhattak ki a csevegésből, amikor vendéglátónk *Gerezsdes János* felől érdeklődött. Ő még a hetvenes évekből emlékezett a Motim akkor újonnan kinevezett, fiatal igazgatójára.

Szóba került Marschekék Balaton-parti házának építése, bővítése, a kellemes horgászások, amikor a balatonszemesi amatőrök vetélkedtek a balatonszárszói profikkal.

Milyen sokszor volt eredménytelen az aznapi horgászás, és mégis hősiezen állták a szúnyogok támadásait.

A régi idők üzemviteli problémáiról kevesebb szó esett. Inkább a régi kollegák ügyeskedéseiről beszélgettünk, amelyekkel – több-kevesebb sikerrel – próbálták elhárítani a felső vezetés által az üzemi munka elé emelt akadályokat.

Bizony szép az elmúlt bajokra való visszaemlékezés (iucunda est memoria praeteritorum malorum).

Sajnos az emlegetett kollegák már a túlvilági bauxitmezőkről néznek le ránk, akik még mindig hiszünk a magyar alumíniumipar jövőjében.

Ezen hitünket erősítik az ilyen baráti kapcsolatok, az alumíniumipar még élő hagyományai. Ezeket kell ápolni és átadni a mai nemzedéknek.

A magyar alumíniumipar híres volt arról, hogy nagyon sok barátság szövődött iparágon belül. Jó volna, ha a kicsire zsgorodott hazai alumíniumiparban tovább élne ez a hagyomány.

A beszélgetés Marschek Zoltánnal a tervezettnél hosszabbra nyúlt. Annyi emlékkant elő a múlt homályából, hogy mindig akadt még egy utolsó mondanivaló. Pont egy óra után búcsúztunk el egy majdani újabb beszélgetés reményében.

(V.R.-H.W.)

Dr. Réthy Károly

(1926-2007)

Szomorú szívvel fogadtuk a hírt, hogy dr. Réthy Károly aranyokleveles kohómérnök, a diósgyőri nagyolvasztó nyugalmazott gyáregységvezetője 2007. január 30-án elhunyt.

1926. január 7-én született Győrben, iskolai tanulmányait szülővárosában végezte, és 1945-ben érettségizett a győri Czuczor Gergely Benccs Gimnáziumban. A soproni Műszaki Egyetem Kohómérnöki Karára 1946-ban iratkozott be, és 1951. február 9-én kohómérnöki diplomát szerzett.

Már a diploma megszerzése előtt, 1950. október 19-én a diósgyőri gyárban kezdett dolgozni. Első és utolsó munkahelye is a nagyolvasztó gyáregység volt, ahol az első években üzemmérnök, majd műszaki osztályvezetői, 1955-től gyárrészleg-főmérnöki beosztásban dolgozott. Ebben az időben a kísérleti kiskohónál végzett Visnyovszky László mellett értékes munkát. A továbbiakban az országban első helyen építendő 700 m³-es, szovjet típusú kohó építésének előkészítésében vett részt. Pilter Pál gyárrészlegvezetővel és több kohász szakemberrel együtt a Szovjetunióban tanulmányozták a hasonló kohó munkáját. Részt vett az új kohó építésében és üzembe helyezésében. A diósgyőri III. sz. kohónál szereztek szakmai gyakorlatot a Sztálin Vasmű leendő kohászai is. Felelősségteljes munkája mellett oktatott a diósgyőri kohászati technikumban, ahol az általa írt szakkönyvből tanulták a diákok a nyersvasgyártási ismereteket.

1963-ban a nagyolvasztó gyárrészleg vezetőjének nevezték ki. 1969-ben a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen kohóipari gazdasági mérnöki diplomát szerzett, majd 1975-ben a „Nyersvasgyártás műszaki-gazdasági összefüggései” témában műszaki doktori címet kapott.

A későbbiekben meghívott előadóként tanított a kohóipari gazdasági mérnöki szakon.

Jó kapcsolatot alakított ki az ózdi és a dunaujvárosi kohászokkal. A nyersvasszekcióban kötelezően segítettek egymás munkáját, és összehangolták a kohók fejlesztési és termelési feladatait. A külföldi tanulmányutak megszervezését és a szerzett tapasztalatok hasznosítását fontos feladatának tekintette.

A diósgyőri gyár metallurgiai fejlesztésének fontos időszakában, 1975 májusától a fejlesztési főosztály vezetőjévé lépett elő. Nagy üzemi tapasztalatát és tudását a nyersvasgyártás korszerűsítésében hasznosították.

1983-ban visszatért kedves kohóihoz, és mint nagyolvasztói gyárrészlegvezető ment nyugdíjba 1986. január 7-én. Mint tanácsadó több éven keresztül segítette a számítógépes kohóirányítás bevezetését a diósgyőri III. sz. kohónál.

Munkája elismeréseként nyolc alkalommal részesült Kiváló Dolgozó kitüntetésben, 1983-ban Munka Érdemrend bronz fokozata kitüntetést kapott.

Nyugdíjba vonulása után is jó kapcsolatot tartott volt munkatársaival. Sajnos egyre többet betegeskedett, súlyos műtéteken esett át. 2007. január közepén újra kórházba került, és a műtét után elhunyt.

A végső búcsúvételre 2007. február 8-án került sor a vasgyári temetőben, ahol szerető családja tagjai mellett a kohászok nagy családja is fájjal szívvel búcsúzott a szeretett és nagyrabecsült vezetőtől, jó baráttól. Hamvait a családi sírba helyezték el, melyet koszorúk sokasága borított be.

Itt mondtunk Neki utolsó jó szerencsét!

Majkut Albert

Vajda Pál

(1941-2006)

Hatvanban és környékén, a Qualital Kft.-nél vilámgyorsan terjedt a szomorú hír, hogy meghalt Vajda Pál, a vállalat volt műszaki igazgatója, Hatvan város alpolgármestere. Azért is volt megdöbbentő ez, mert hosszan tartó betegségről csak orvosai és aggódó családja tudott, Pali sohasem panaszkodott.

1941. szeptember 22-én született Budapesten. Szakmánkkal kapcsolatos „jegyesége” az 1950-es évek közepén kezdődött a csepeli öntőipari technikumban. Harmadik osztályos korában elsőként végzett egy országos tanulmányi versenyen. 1963-ban a MOM-ban kezdett dolgozni technológusként. Ismereteit később, munkája mellett a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetemen mélyítette el. Kohómérnöki oklevelét 1969-ben szerezte meg. 1970-ben környékezte meg a Qualital akkori vezetése, hasznosítaná ott szakmai ismereteit. A Csepel Művek „kerítésen kívüli” apci gyárában akkor jelentős fejlesztések indultak. Ezekbe kapcsolódott be műszaki fejlesztési csoportvezetőként, majd az osztály vezetőjeként.

Nagy szerepe volt abban, hogy cégünk a 70-es években rendkívül dinamikus fejlődött, különleges könnyűfémötvözeteket és öntvény-családokat állított elő, s így a 80-as évek elejére az ország legnagyobb ötvözött alumínium-tömböt és -öntvényt előállító vállalata lett.

Vajda Pál minden létrafokot végigjárva 1979-től a gyár műszaki igazgatójaként dolgozott tovább, sokszor naponta 10-12 órát. Munkája a budapesti gyáregység Apcra telepítésével kezdődött, nagy arányú öntőfejlesztéssel, új tömbösítő üzem létrehozásával, vizes nyomásos öntőgépek olajhidraulikus gépcseréjével folytatódott. Később az öntődei gépek részbeni automatizálásával, a szerszámüzemi rekonstrukcióval foglalkozott, majd a forgácsfeldolgozás korszerűsítését tűzte napirendre. Számos esetben vette igénybe a Vasipari Kutató Intézet munkatársainak szakértelmét. Ezt követően a

vállalat önállósodásának problémái kötötték le energiájának egy részét. Sikerként könyvelhet-e el, hogy 1987. július 1-jén – több évtized után – a Qualital visszanyerte önállóságát.

A kitűnő szakember igen sok szállal kötődött Heves megyéhez is: megyei tanácstaggá választották, emellett még jó néhány társadalmi tisztséget viselt. Egyesületünk öntészeti szakosztályának vezetőségi tagja volt, a fémöntő szakcsoportban vezette a nyomásos öntészeti munkabizottságot.

A kilencvenes évek elején átélte a jármű-, a gép-, a műszer- és a tömegcikkipar összeomlásával járó piacvesztést, a más cégek ésszerűtlen alumíniumhulladék-exportját, mely a csőd szélére sodorta a vállalatot. A rendszerváltás után ugyancsak Apcon az AMAG ügyvezető igazgatójaként tevékenykedett 1994-ig.

Ezt követően több cikluson át önkormányzati képviselő volt Hatvanban, négy évig a pénzügyi bizottságot vezette, majd 1998 és 2002 között alpolgármester volt. Általános vélemény szerint szakmai tudása, tekintélye okán ténylegesen ő irányította az önkormányzatot, a város fejlesztését, többek között a Városi Könyvtár átalakítását, a nagygyombosi laktanya eladását, a csatornahálózat és a várost elkerülő közút terveinek elkészítését szorgalmazta.

2002-ben nyugdíjba vonulva szívesen hódol korábbi kedvteléseinek, könyvtárat látogat, biliárdozik, tarokk- és bridzspartik résztvevője. Nyugodt, kiegyensúlyozott személyiségével, fanyar humorával, kellemes illatú pipafüstjével mindig szívesen látott vendég régi és új ismerősei körében.

2006. szeptember 23-án az agárdi temetőben, a református egyház szertartása szerint búcsúzott tőle felesége, két lánya és családjaik, kollegái, munkatársai, barátai.

Kedves Pali! A szakma nevében kívánok Neked utolsó jó szerencsét!

Fogarasi Béla

